

dém jednotlivém případě k subjektivním poměrům případu, neboť to, co bylo shora řečeno o zrušení spoluvlastnictví vůbec, platí ovšem i pro zrušení spoluvlastnictví mezi manželi. Okolnosti uplatňované dovolatelkou proti žalobnímu nároku s hlediska nevčasnosti a škodlivosti žádaného zrušení spoluvlastnictví jsou však povahy subjektivní a kromě toho rázu trvalého; ani předluženost žalobcovy polovice nemůže býti na závadu právu, žádati za zrušení spoluvlastnictví, ježto toto právo jest podle toho, co shora řečeno, toliko obmezeno případným odkladem jeho výkonu, odůvodněným okolnostmi rázu jen pomíjejícího, tedy odkladem přiměřeným, nejnutnějším, nikoli však odkladem takovým, který by učinil právo, žádati o zrušení spoluvlastnictví, marným navždy. Předluženost neodůvodňovala by však odklad jen dočasný, nýbrž založila by trvalou nemožnost zrušení spoluvlastnictví. Dovolání, jež se jinak odkazuje na správné důvody odvolacího soudu, bylo jako neodůvodněné zamítnouti.

Čís. 6490.

Vyrovnačího dlužníka, jenž nezapravil včas kvotu z peníze, jež sám uvedl ve svém seznamu dluhů a jež přísahou stvrdil, stíhají následky Šu 57 vyr. ř.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1926, Rv I 637/26.)

Žalobě věřitele proti vyrovnávšimu se dlužníku o zaplacení celé pohledávky, ježto žalovaný nezapravil zplna vyrovnací kvotu, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jako dovolací důvod uvádí se nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), leč není ho tu. Ovšem jest těžištěm sporu otázka, jak se má chovati vyrovnací dlužník, by se vyhnul následkům Šu 57 vyr. ř., když pohledávka přihlášená k vyrovnacímu řízení jest sporná, a může-li rozsudek, jímž se teprve přesně stanoví výše pohledávky, vysloviti pro dlužníka tyto následky. Soud první stolice vyjádřil názor, že stačí, když dlužník zaplatil kvotu z pohledávky, pokud není sporná, a přenechá soudu její určení, pokud jest sporná. Poněvadž však dle vyúčtování ze dne 30. června 1922 dluhoval žalovaný 30.000 Kč s úroky, byla nesporná 10% kvota 3000 Kč, které žalovaný nezaplatil a proto vyslovil pro žalovaného následky Šu 57 vyr. řádu. Než pak měl soud první stolice zůstatí důsledným až do konce. Žalovaný přes tvrzené vyúčtování popíral pohledávku a kvotu, jakou by měl dle toho žalobcem tvrzeného vyúčtování zapraviti. Odvolací soud míní naproti tomu, že žalovaný, ač byl opětne upozorněn, že jeho dluh činí více než 28.000 Kč, a bylo mu pohroženo následky Šu 57 vyr. řádu, nezaplatil žádané vyšší kvoty ani k soudu nesložil a tudíž vědomě odpíral splnění vyrovnání. V dovolání

se uvádí, že jest nutno napřed zjistiti pořadem práva výši sporné pohledávky a teprv, kdyby pak dlužník nezaplatil úplně kvoty, obživne původní pohledávka, popření nároku dlužníkem ve vyrovnacím řízení může prý však toliko vésti k opatření dle Šu 10 čtvrtý odstavec vyr. řádu. Názor dovolatelův se tedy v podstatě kryje s první částí názoru soudu první stolice, avšak dovolání nelze vyhověti. Vyrovnací řízení ovšem nezná zjišťování přihlášených pohledávek, nemění ničeho na jejich podstatě a důvodu a neskýtá exekučního titulu. Zjištění ve vyrovnacím řízení může se díti jen k účelu přiznání hlasovacího práva (§ 44 vyr. řádu). Před novelou ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. nemusil se dlužník obávati následků Šu 57 vyr. řádu, pakli splatné kvoty nezapravil včas a plně, leda že to bylo ve vyrovnání výslovně stanoveno. Věřitel, neměl-li posud exekučního titulu, musil napřed žalovati na zaplacení kvoty, aneb měl-li již po ruce vykonatelný titul, vymáhati ho exekučně. Nyní však za platnosti čl. III. cit. nov. nebo, když dříve byly takové následky již ve vyrovnání výslovně stanoveny, nutno posuzovati postavení dlužníkovu vzhledem na spravedlivé zájmy věřitelů mnohem zodpovědněji. V tomto případě dlužník sám ve výkaze dluhů, přiloženém k návrhu na povolení vyrovnacího řízení, uvedl pohledávku žalobcovu částkou 30.000 Kč a složil též přísahu dle Šu 38 vyr. ř. Žalobce přihlásil k vyrovnání svou pohledávku na kapitálu 29.000 Kč s 6% úroky od 1. července 1918 do 21. července 1923, a hlasovací právo bylo mu přiznáno do výše tohoto kapitálu. Vyrovnací dlužník za řízení nepopřel jeho pohledávku, vlastně hlasovací právo a proto neměl příčiny ani žalobce k návrhu ani vyrovnací komisař k opatření dle předpisů Šu 46 (4) vyr. řádu, na kterýž nevhodně poukazuje dovolatel. Bylo nepopřeno, že žalobce již dopisem ze dne 28. května 1924, tedy již po splátce první kvoty upozornil žalovaného, že má zapraviti kvoty z jeho pohledávky 30.000 Kč se 6% úroky do dne zahájení vyrovnacího řízení, jinak že použije ustanovení Šu 57 vyr. řádu, a že žalovaný takto požadované kvoty odepřel, zaplativ toliko kvoty z kapitálu 28.000 Kč. Žalovaný tedy nezaplatil včas ani kvoty z pohledávky žalobcovy, jak byla přihlášena do vyrovnacího řízení, ani z toho peníze, který sám uvedl ve svém seznamu dluhů a který přísahou stvrdil. Stíhají ho tedy následky Šu 57 vyr. ř. již z těchto důvodů, neboť nemůže se nijak na to odvolávat, že jednal bezelstně, zvláště když pak skutečně rozsudkem byla pohledávka žalobcova zjištěna na 30.000 Kč a s úroky do zahájení vyrovnávacího řízení úhrnem 31.905 Kč. Není ani třeba zabývati se zásadně řešením otázky, jak se má zachovati vyrovnací dlužník, aby ušel následkům Šu 57 vyr. ř., když věřitel později svou přihlášenou pohledávku zvýší a dlužník vyšší pohledávku jeho neuznává.

Čís. 6491.

Důvod nehodnosti podle Šu 542 obč. zák. předpokládá zpravidla pozitivní činnost, jež se setkala s výsledkem, opomenutí pak pouze tehdy, stalo-li se v úmyslu překaziti zůstaviteli prohlášení nebo změnu poslední vůle.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1926, Rv I 875/26.)